

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvtiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Ca. VII. Nolite iudicare, vt no[n] iudicemini. In quo enim iudicio
uidicaueritis, iudicabimini, [et] in qua mensura mensi fueritis, remetietur
vobis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

LXXXVI. RUPERTI IN MATTHE. CAP. VII.

S_elus anago_g
gicus de cras-
tino.

Psalm. 94
Hebreo. 4.

his similia de die crastino possint dici, et à prioribus nostris dicta sint, sensus anagogicus magis placet, & expeditius procedit. Nam iuxta anagogen dies crastinus dies malus & maledictus est, diei praesenti oppositus, diei quem benedixit dominus, de quo in David loquitur spiritus sanctus. Hodie si uocem eius audieritis, cuius meminit apostolus his verbis, Quapropter sicut dicit spiritus sanctus, Hodie si uoce eius audieritis, nolite obdurare cor da uestra. Videlicet fratres, ne sit in aliquo uestrum cor malum incredulitatem discedendo à deo uiuo, sed adhortamini uosmetipos per singulos dies, donec hodie cognominatur, dicitur, hodie si uocem eius audieritis. Ac deinceps. Et quidem ab operibus ab institutione mundi factis, dixit quodam loco de die septimo sic. Et requieuit deus die septimo ab omnibus operibus suis. Et in isto rursus, si introibunt in requietam meam. Quoniam ergo hi quibus prioribus annunciatum est, non introibunt propter incredulitatem, iterum determinat diem quandam, hodie dicendo in David, &c. ¶ Huic hodierno diei quem bene dixit, & in quo requiescit deus, cor trarius est dies ille crastinus, scilicet diabolus, siue Mammon, contra quem dixerat supra, nemo potest duobus dominis seruire, non potestis deo seruire & Mammon. Nam quæ alium diem putas esse diē illum, quem maledicit sanctus Iob? Aperte enim os suū Iob, & maledixit diei suo, et locutus est, Preat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est, conceptus est homo. Dies ille uertatur in tenebras, non requirat eum deus desuper, & non sit in recordatione, & non illustretur lumine, &c. In illo namque die nascitur omnis homo, quia nascitur in peccato, uiuit in peccato, & moritur in peccato, nisi uisitetur à die isto, die hodierno, sancto et benedicto, et ab hoc uisitatus siue illustratus mutet originem, renouet natuitatem, ut natus in Adam, renascatur in Christo; mortuus peccato, uiuat deo. Dicitur autem dies ille crastinus, eō q̄ interueniente iniquitatibus nostra, ab isto die hodierno sit omnino separatus. Porro non uere est, sed dicitur et uideri uult ille deo. Nam reuera nox est. Propterea sanctus ille maledicens, hoc utrumq; dixit. Preat dies in qua natus sum, et nox in qua (dictum est) conceptus est homo. ¶ Nunc iam dicendum, quomodo si uel non sit sollicitus quis in illum diem crastinum, quomodo ille dies si bimetipſi sit sollicitus, et quomodo sufficiat ei malitia eius. Nam haec tria dixit dominus, nolite ergo solliciti esse in crastinum, crastinus enim dies sollicitus erit sibi p̄si, sufficit enim dī ei malitia sua. Sollicitum esse in illum diem crastinum, est seruire Mammona, seruire cupiditatibus, diligere mundum et ea quæ in mundo sunt. Quid iccirco recte prohibetur, quia sicut profecto nemo potest utrumq; præsentem et crastinum diem simul uidere, ita ne mo potest mundum simul et deum diligere, deo seruire simul et Mammona. Quam ob causam? Crastinus enim (inquit) dies sollicitus erit sibi p̄si. Quid ē crastinus dies sollicitus erit sibi p̄si? Nimirum diabolus, Mammon, siue princeps huius mundi, nihil deo de sua sollicitudine communicabit, nihil eum deo commune habebit. Et quidem si ita dixisset, sollicitus est sibi p̄si, id est esse uideretur, sed futuro tempore dictum, sollicitus erit, hoc plus habet, quia semper ueritatem innuit diuisionis siue separationis: quia sicut nunc est, ita semper et in aeternum à deo diuisus et separatus erit, et absq; ullo fine seorum queret que sua sunt non quae sunt dei, nec ulla unquam res p̄specione deo cupiet rursus cōfederari. Vnde hoc illi. Vnde tantæ separationis perseverantia? Ait. Sufficit diei malitia sua. Quomodo uel in Ezech. 28. quo sufficit huic diei malitia sua? Videlicet in eo ut dicat, nullus ego, deus ego sum, et in cathedra dei sedi et ero similis altissimo, et cætera his similia. Iḡt sufficit (ait) diei malitia sua, id est, hoc superbiæ uidetur, quod sibi sufficiat. Humilitas autem dicit. Non quod sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex deo est. Et alibi. Satiabor cū apparuerit gloria tua. L. Nolite iudicare, vt non iudicemini. In quo enim iudicio iudicaueris, iudicabimini, et in qua mensura mensurabitis, remetetur vobis. Non mandatum nouum est hoc, sed mandatum uetus quod ab initio audiimus. Nam per Moysen dixerat hoc idem dominus. Ne oderis fratrem tuum in corde tuo sed publice argue eū, ne habeas super illo peccatum. Deniq; qd de iudicii odio dominus hic dixerit, nolite iudicare, ut non iudicemini, et cætera quæ iam dicta sunt, protinus manifestat, cum dicit per similitudinem huiusmodi. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem que in oculo tuo est non vides? Aut quomodo dicas fratri tuo, siue eijs

Dies crastinus
cui maledixit
Iob, Māmō ē,

Iob. 3.

Aperite enim os suū Iob, & maledixit diei suo, et locutus est, Preat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est, conceptus est homo. Dies ille uertatur in tenebras, non requirat eum deus desuper, & non sit in recordatione, & non illustretur lumine, &c. In illo namque die nascitur omnis homo, quia nascitur in peccato, uiuit in peccato, & moritur in peccato, nisi uisitetur à die isto, die hodierno, sancto et benedicto, et ab hoc uisitatus siue illustratus mutet originem, renouet natuitatem, ut natus in Adam, renascatur in Christo; mortuus peccato, uiuat deo. Dicitur autem dies ille crastinus, eō q̄ interueniente iniquitatibus nostra, ab isto die hodierno sit omnino separatus. Porro non uere est, sed dicitur et uideri uult ille deo. Nam reuera nox est. Propterea sanctus ille maledicens, hoc utrumq; dixit. Preat dies in qua natus sum, et nox in qua (dictum est) conceptus est homo. ¶ Nunc iam dicendum, quomodo si uel non sit sollicitus quis in illum diem crastinum, quomodo ille dies si bimetipſi sit sollicitus, et quomodo sufficiat ei malitia eius. Nam haec tria dixit dominus, nolite ergo solliciti esse in crastinum, crastinus enim dies sollicitus erit sibi p̄si, sufficit enim dī ei malitia sua. Sollicitum esse in illum diem crastinum, est seruire Mammona, seruire cupiditatibus, diligere mundum et ea quæ in mundo sunt. Quid iccirco recte prohibetur, quia sicut profecto nemo potest utrumq; præsentem et crastinum diem simul uidere, ita ne mo potest mundum simul et deum diligere, deo seruire simul et Mammona. Quam ob causam? Crastinus enim (inquit) dies sollicitus erit sibi p̄si. Quid ē crastinus dies sollicitus erit sibi p̄si? Nimirum diabolus, Mammon, siue princeps huius mundi, nihil deo de sua sollicitudine communicabit, nihil eum deo commune habebit. Et quidem si ita dixisset, sollicitus est sibi p̄si, id est esse uideretur, sed futuro tempore dictum, sollicitus erit, hoc plus habet, quia semper ueritatem innuit diuisionis siue separationis: quia sicut nunc est, ita semper et in aeternum à deo diuisus et separatus erit, et absq; ullo fine seorum queret que sua sunt non quae sunt dei, nec ulla unquam res p̄specione deo cupiet rursus cōfederari. Vnde hoc illi. Vnde tantæ separationis perseverantia? Ait. Sufficit diei malitia sua. Quomodo uel in Ezech. 28. quo sufficit huic diei malitia sua? Videlicet in eo ut dicat, nullus ego, deus ego sum, et in cathedra dei sedi et ero similis altissimo, et cætera his similia. Iḡt sufficit (ait) diei malitia sua, id est, hoc superbiæ uidetur, quod sibi sufficiat. Humilitas autem dicit. Non quod sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex deo est. Et alibi. Satiabor cū apparuerit gloria tua. L. Nolite iudicare, vt non iudicemini. In quo enim iudicio iudicaueris, iudicabimini, et in qua mensura mensurabitis, remetetur vobis. Non mandatum nouum est hoc, sed mandatum uetus quod ab initio audiimus. Nam per Moysen dixerat hoc idem dominus. Ne oderis fratrem tuum in corde tuo sed publice argue eū, ne habeas super illo peccatum. Deniq; qd de iudicii odio dominus hic dixerit, nolite iudicare, ut non iudicemini, et cætera quæ iam dicta sunt, protinus manifestat, cum dicit per similitudinem huiusmodi. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem que in oculo tuo est non vides? Aut quomodo dicas fratri tuo, siue eijs

Philip. 2.

Ezech. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.

z. Cor. 3.

Psalmm. 50.

CA. VII.

Leuit. 19.

Ezechiel. 28.

Isaiae. 14.